

Valencia: Plaza de la Virgen.

Hoe kom je er?

Transavia.com biedt de meeste keus en vliegt vanaf verschillende luchthavens in Nederland naar zowel Valencia als Madrid. REIZ& vond voor eind oktober een vlucht R'dam - Madrid à € 50 en 5 dagen later een ticket Valencia - R'dam v.a. € 97. Ook zijn er opties met Vueling (Valencia) en KLM of Air Europa (Madrid). Ryanair (ryanair.com) biedt mogelijkheden vanaf Weeze en Charleroi (Madrid en Valencia). Ticketprijzen variëren enorm. Wij vonden prijzen v.a. € 40 enkele reis met enkel handbagage. Alle genoemde tarieven per persoon, all-in.

Beste reistijd

De drie steden zijn het hele jaar te bezoeken, maar de zomer is in Cuenca en Madrid te warm. Voor- en najaar zijn voor een 3-stedentrip ideaal.

5x Slapen

- **Room Mate Oscar, Madrid.** Super hip hotel in de alternatieve wijk Chueca, die ook als gay-vriendelijk bekend staat. Top: het dakterras met bar, zwembad en waanzinnig uitzicht over de stad. Prijzen variëren. REIZ& vond een 2-pk voor € 69 (excl. ontbijt). www.room-matehotels.com
- **Convento del Giraldo, Cuenca.** Midden in de oude stad, mooi oud pand met kamers die allemaal verschillend zijn. 2-pk v.a. € 66 (exclusief ontbijt). www.hotelconventodelgiraldo.com
- **Posada San José, Cuenca.** Charmant adres in historisch gebouw met uitzicht op kloof en brug. Kleine tuin. 2-pk v.a. € 86 (excl. ontbijt). www.posadasanjosé.com
- **SH Inglès Boutique Hotel, Valencia.** Een fraai hotel in de oude stad. Alle grote bezienswaardigheden liggen op loopafstand. 2-pk v.a. € 72 (excl. ontbijt). www.inglesboutique.com
- **Petit Palace Germania, Valencia.** In de multiculturele wijk Ruzafa. Maar ook veel andere bezienswaardigheden liggen op loopafstand. 2-pk v.a. € 75 (excl. ontbijt). www.hotelpetitpalacegermanias.com

Eten & Drinken

Voor alle drie de steden geldt: uitgebreid lunchen met een *menú del día*. Dan ben je voor € 10 à € 14 klaar, inclusief wijn of bier. 's Avonds kun je dan toe met een wat eenvoudiger maaltijd in een gezellige bar. Dat bespaart geld en je doet zoals de Spanjaarden zelf doen. Maar... je kunt natuurlijk een uitzondering maken voor regionale specialiteiten zoals *morteruelo* in Cuenca (soort paté die je met brood eet), *zarajos* (lekker - jazeker - gerecht op basis van pens van het lam) en de *alajú* (nagerecht, soort koek van honing, noten en gedroogd fruit. Een fijn adres in elke stad:

- **Madrid: La Mucca**, op klein pleintje buiten de drukte. De pizza's zijn er beroemd, maar wij bevelen het dagmenu aan. www.lamucca.es.
- **Cuenca: San Juan Plaza Mayor**, klassieker in de oude stad. Bekend om z'n regionale specialiteiten. Locals en bezoekers roezemoezend door elkaar. www.sanjuanplazamayor.com.
- **Valencia: Amadeus Lounge**, eigentijdse keuken in het hart van Ruzafa. Terwijl je er aan een bordje fusion zit, komt de marktkoopman voorbij met een rekje bontjassen... Ja bontjassen! Bij 30° C in de schaduw! www.amadeuslounge.es.

Site-seeing

- > **www.spain.info.nl** Site van het Spaans Verkeersbureau. Altijd handig voor algemene reis- & verblijfinformatie ('Uit eten wordt pas leuk vanaf 20.30 u.')
- > **www.esmadrid.com** Hier vind je alle vijftig (!) hoofdstedelijke musea en nog veel meer tips voor je verblijf.
- > **www.turismocuenca.com** Leuk, mits je het Spaans beheerst. Lekker makende eettips vind je onder 'Cuenca Gastronomica'.
- > **www.turisvalencia.es** Heeft ook Nederlandstalige versie. Klik op 'In de aanbieding'. Daar o,m. tips als 'De coolste nacht: 'Eten in een restaurant dat boven de zee lijkt te hangen, een drankje op een verlaten plein in de wijk El Carmen en tot de dageraad dansen naast hongerige haaien.' Altijd leuk.

2 x 2 Reisgidsen

Wandel je graag met een plattegrond in de hand? Neem dan de gidsen **ANWB Extra Valencia** en **Madrid** (à € 8,95) mee, met beide steden 'in 12 hoogtepunten'. De reisgidsjes **100% Valencia** en **Madrid** van Mo'media (à € 12,95) beschrijven beide plaatsen aan de hand van wandelingen per wijk.

UN, DOS, tr3s! MADRID
CUENCA
VALENCIA

VALENCIA OF MADRID? WAAROM ZOU JE KIEZEN? MET DE NIEUWE HOGESNELHEIDSTREIN DOE JE ZE GEWOON ALLEBEI. EN ALS WE DAN TOCH BEZIG ZIJN, NEMEN WE ONDERWEG OOK UNESCO-STAD CUENCA MEE. CITYHOPPEN ANNO 2014!

Tekst: Hans Avonbur Foto's: Hans Avonbur & Paul Tolenaar

1 MADRID museaal zitvlees

Midden in het Prado overkomt me iets vreemds. Ik was naar het bekendste museum van Madrid gegaan om eindelijk Velázquez en Goya te zien. Maar onderweg naar hun meesterwerken verlies ik mij in een liefdesverhaal. *Los Amantes de Teruel*, verteld op een doek van 5,16 bij 3,20 meter. Doña Isabel de Segura en Don Diego Marsilla waren bestemd voor elkaar. Alleen dacht de vader van Isabel daar anders over. Hij liet zijn dochter met een ander trouwen, waarna Don Diego stierf van verdriet. Doña Isabel gaf hem op zijn sterfbed een zoen en blies daarmee ook haar laatste adem uit. Ondanks een gebrek aan museaal zitvlees, blijf ik er wel een uur naar kijken. Ik draal, loop weer terug, kijk nog eens, haast me uiteindelijk naar Goya en Velázquez en ga dan net zo snel terug naar het liefdesverhaal dat door Antonio Muñoz Degraín zo gevoelig in beeld is gebracht. Een held rijker, stap ik aan het einde van de ochtend weer naar buiten. Zittend op een muurtje laat ik het

allemaal nog eens indalen. Een muzikant speelt gitaar, de zon schijnt en de chaos van de stad lijkt ver weg. Naast mij zit Maria, die zoals zoveel Madrilenen naar het Prado komt om te ontspannen. 'Nee, het Prado is niet slecht', zegt ze. 'Maar ik hou zelf meer van iemand als Van Gogh, zo'n schilder van het gewone volk.'

verward & verliefd

Ik heb nog 24 uur te gaan in Madrid, maar hoef na deze ochtend eigenlijk niets meer. Alles wat nu nog gebeurt is pure bonus. De weelderig panden aan de Calle de Alcalá, Calle del Arenal en de Via Grande, de terrassen op het Plaza Mayor, de traditionele *cervecerías* en de heerlijke slentertocht door de alternatieve wijken Chueca en Malasaña. Met niets meer te wensen loopt het nóg lichtvoetiger dan anders. En ik kan me vergissen, maar de mensen om me heen lijken ook vrolijker en moeier. Op het Plaza Carlos Cambrero schuif ik aan voor een *menú del día*, in de schaduw van platanen en parasols. Het leven trekt hier aan me voorbij. Er hangt een gloed van liefde in de straten. Diego's en Isabels, maar dan hopelijk wel met een vrolijker einde. Op het dakterras van Room Mate Hotel Oscar, met Madrid letterlijk aan mijn voeten, drink ik op de liefde. Omringd door stelletjes in loungebanken en roedels vriendinnen die zich, cocktails drinkend, voorbereiden op een lange nacht, dwalen mijn gedachten af naar het mooiste schilderij van het Prado én het portret dat Muñoz Degraín maakte van Isabel op de dag van haar gedwongen huwelijk. Dat is het dus, dat vreemde gevoel van vanochtend. Ik ben verliefd op een overleden vrouw.

Foto's vorige pagina's > Madrid: Filips III op de Plaza Mayor.
> Welgelegen Cuenca > Valencia: restaurant Clot Taverna.
> Madrid: Vintage Café Lolina in de Calle del Espíritu Santo.
Pagina hiernaast, boven: Calle de Alcalá.
Onder: Diverse dames in de wijk Malasaña.

HOE MAAK JE ZO'N DRIEKLAPPER?

- Dankzij flexibele **vliegverbindingen** en de hogesnelheidstrein AVE tussen Madrid en Valencia kun je eenvoudig je eigen 3-stedenritp samenstellen. Het is een kwestie van zorgvuldig plannen.
- Via de site van de Spaanse spoorwegen (www.renfe.es) kun je tickets bestellen voor de AVE, de hogesnelheidstrein. Prijzen verschillen per datum én per vertrektijd. De vroegste en laatste ritten zijn doorgaans het goedkoopst. Wij vonden een enkele Madrid-Cuenca (reistijd 51 minuten) voor € 13,90 en een enkele Cuenca-Valencia (reistijd 57 minuten) voor € 15,05.
- Vanaf de luchthavens en treinstations zijn er **goede verbindingen met de binnensteden**. In Valencia en Madrid gaat dat prima met de voordeelige metro. In Cuenca is het lastiger. Het AVE-Station ligt enkele kilometers buiten de stad. Er is een pendellus, maar die gaat slechts tot aan het busstation. Van daaruit zou je weer een andere bus richting het centrum moeten nemen. Erg omslachtig. De taxi is er de enige degelijke optie, en die kost circa € 15 per enkele reis.

'Het past niet om Cuenca op snelheid te bezoeken. Daar is de stad te **middeleeuws** voor.'

2 CUENCA schathemeltje rijk

De meeste bezoekers van Cuenca maken een onvergeetlijke blunder: Ze blijven maar één dag en rijden dan door naar Madrid, Valencia of een vakantiestek in de omgeving. Maar juist 's avonds, als de dagjesmensen zijn verdwenen en de straatmuzikanten hun opbrengst omzetten in bier, voel je de middeleeuwse sfeer van de stad.

Dwalen door de stille *Casco Antiguo*, zoals de oude binnenstad op de bergrug tussen de Rio Júcar en Rio Huécar wordt genoemd. Bijgelicht door de heldere maan en de goudkleurige straatlantaarns. Voetstappen galmen tussen de gevels van de Calle San Pedro en in de smalle achterstraatjes moet je bukken om door poortjes en overspanningen te gaan. Het lijkt of er elk moment een ridder met wapperende mantel voorbij kan galopperen. Of dat die zware houten deur met koperbeslag openzwaait en er dan twintig psalmen zingende monniken uit tevoorschijn komen. Hun hoofden bedekt, kaarsen in de hand. Maar de enige man die ik tegenkom is een verdwaalde Japanner op zoek naar zijn hotel. Tjonge, wat moet Cuenca ooit schathemeltje rijk zijn geweest. Naast de imposante kathedraal, als aandekken aan Alfons VIII van Castilië die de stad van de Moren bevrijdde, staan er ook nog tal van kapellen, kerken en kloosters. Doe je ogen dicht, loop drie stappen en je staat voor alweer een ander kruisbeeld. Het is het stadsbeeld zoals dat in de middeleeuwen gebruikelijk was in alle belangrijke Spaanse steden. Maar waar het op veel plaatsen is verdwenen, daar is het in Cuenca behouden. Met een plek op de werelderfgoedlijst als beloning.

slenterstad

Voor het afvinken van de bezienswaardigheden en musea, heb je niet meer dan een dag nodig. Wat dat betreft hebben de dagtoeristen gelijk. De ijzeren

brug, de kathedraal, de hangende huizen, het San Pablo klooster, de San Pedro kerk, de Mangana-toren en het Museum voor Abstracte Kunst. Past allemaal prima in een kort bezoek, en dan heb je ook nog tijd voor de gekleurde huizen aan de Calle Pilares. Maar het past niet om Cuenca op snelheid te bezoeken. Je mist dan het belangrijkste element: de ziel van de stad. Ik neem dan ook de tijd. Om te slenteren over de kinderkopjes, te mijneren onder een plataan en uitgebreid te lunchen met regionale specialiteiten zoals de *mortuelto* (paté) en *zarajos*, dat smakelijker is dan het hoedingsreëdiënt (pens) doet vermoeden. Een fles rode wijn uit de streek erbij, niks meer aan doen.

In de namiddag wordt het tijd om naar de wijk Castillo te klimmen. Die ligt iets buiten de oude stadsmuur en vanaf de rotsen heb je een geweldig uitzicht op de vallei en de stad. Links en rechts ervan zie je de wijken met kleine huisjes waarin vroeger de bedienden en ambachtslieden woonden: Barrio de San Antón en Barrio de los Tradores. Op het terras van El Caserio zoek ik een plekje in het licht van de laagstaande zon. Het is er druk met locals die een biertje komen drinken en wat tapas eten. Ik maak een plan voor *matana*. Te voet naar de overkant van de kloof, waar de paradior staat. Misschien nog een stukje verder door, naar het dorp Palomera. Of geef ik me over aan het ritme van Cuenca zelf, dat 's ochtends traag op gang komt en na een sprankelend 's avonds weer rustig indut? Ach, dat zien we morgen wel.

GRATIS, KORTING & VOORDEEL

In Madrid en Valencia kun je een **touristcard** kopen die gratis toegang biedt tot tal van musea en bezienswaardigheden, gratis openbaar vervoer én kortingen op attracties en in winkels en restaurants. Wie van plan is een aantal van die punten te bezoeken kan er z'n voordeel mee doen. Een 24 uur-kaart kost € 15 in Valencia en € 45 in Madrid. Info: www.madridcard.com en www.valenciacard.com.

Foto boven: Cafetería Los Arcos, pal naast het stadhuis.
Order: > Gekleurde gevels in centro caudal. > Het Museum voor Abstracte Kunst. > De ijzeren brug naar de binnenstad.

'De vissers van El Cabanyal koesteren hun wijk, de kleine huisjes en het dorpse leven.'

3 VALENCIA multiculti Ruzafa

Opgepast nu. Opletten. Na de 'middeleeuwen in Cuenca' loop ik in Valencia door de wijk Ruzafa en haal ik alles door elkaar. Gisteren had Alfons VIII van Castilië de Moren nog verjaagd, nu hoor ik duidelijk Arabisch. En Engels. En Pools. Of is het Russisch? Ruzafa is de meest multiculturele wijk van Valencia en het kost moeite om er grip op te krijgen. Dat is dan ook meteen de charme. De haal-slager zit er naast de trendy nagelstudio en in de Carrer de Cadix beland je van een vage Aziatische telefoonhandel in de biologische natuurvoeding. Met daar weer naast Kauf, voor *vintage* kleding. Het bruist en duizelt. Van de middeleeuwen naar de 21ste eeuw. En even snel weer terug naar het klassieke Spanje. Zo is de Mercado de Ruzafa er zo Spaans als het maar zijn kan. Zoals gebruikelijk staat het vol kraampjes met vis, groente en vlees. Multiculti of niet, de markt is het kloppend hart van de wijk. Inclusief een speedcursus Iberico-ham van *señor Marquez*: 'Die met het witte pootje is zout en eet je bij bier, die met het zwarte pootje is zoeter en gaat goed met wijn.'

Oké, Ruzafa is geen wijk voor liefde op het eerste gezicht. De precieze reizen is lastig aan te geven, maar zodra de siergevels van het aangrenzende Ensanche gezelschap krijgen van functionele betonnen, weet je dat je er bent. Aanvankelijk woonden er vooral immigranten uit Zuid-Amerika, daarna ook veel Oost-Europeaan en sinds een paar jaar trekken artistiekelingen naar de goedkope huizen. Met in hun kielzog hippe winkels, cafés, restaurants en - jawel - ook al een enkel hotel.

voeten in de branding

De wijk contrasteert heerlijk met al het andere moois van Valencia, zoals de oude binnenstad met zijn torens, pleintjes, kerken, chique winkelstraten en monumenten. Behalve de prachtige zijdemarkt

geldt de Heilige Graal als heuse topper omdat deze door het Vaticaan is erkend. Ik heb er mijn vaste onthutplek gevonden bij de *horchatería* Santa Catalina. Koffie met *tartans*, deegstengels.

Na een paar dagen stadse drukte, besluit ik het lange weekend te bekronen met een middag aan zee. Op de fiets trap ik vanuit het centrum door de droge bedding van de Turia-rivier - die in elf kilometer stadspark is veranderd - richting kust. Onderweg neem ik meteen de bouwwerken van Calatrava mee, en het Formule 1-racecircuit en de haven van de America's Cup.

Het stadbestuur droomt al jaren van een glorieuze boulevard richting zee, in combinatie met een stadsstrand à la Barcelona. Maar de bewoners van de visserswijk El Cabanyal liggen dwars. Zij koesteren hun kleine huisjes en het dorpse leven dat zich vooral op straat afspeelt. Via de rechtbank hebben ze de plannen met succes geblokkeerd. Voorlopig althans.

Het zorgt voor een ontspannen, bijna luie sfeer. De stad ligt hier écht op afstand. Fiets tegen een palm en flaneren maar. Over de Paseo Marítimo of op blote voeten door de branding. Tot je een plekje hebt gevonden om de handdoek uit te spreiden zonder directe buien. Lezen, zonnen, ontspannen en tot slot naar La Pepica voor een echte *paelle Valenciana*. Geluk: ik krijg een plek op de eerste rij, met uitzicht op zee.

Laat de zon nu maar onder gaan. •

Foto boven: het *Cutat de les Arts i les Ciències*, ontworpen door Calatrava. Onder: > Ingang tot de kathedraal. > Nooit ver weg: het strand en de zee. > Cafeteria El Generalife.

Reageren? reizen@anwb.nl

